

GAUTŲ ATSAKYMŲ DĖL GALIMO DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMO APIBENDRINIMAS

2013-07-15

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) 2013-05-31 Europos Sąjungos valstybėms narėms pateikė paklausimą Nr. 2R-2013(3.4.) dėl galimo duomenų saugumo pažeidimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/136/EB iš dalies keičiančią Direktyvą 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis, Direktyvą 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje ir Reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo (toliau – Direktyva 2009/136/EB) (toliau – paklausimas).

Paklausime buvo teiraujama ar tokiu atveju, kai mobiliųjų telefonų naudotojai gauna trumpąsias žinutes (SMS) su nuoroda į nuotrauką, kurią suaktyvinus išmanųjį telefoną įdiegiamas kenkėjiškas programinis kodas, vadinamasis kompiuteris kirminas, kuris visais telefone esančiais kontaktais toliau platina kenkėjišką sms žinutę, laikytinas duomenų saugumo pažeidimu, jei asmeninės informacijos (pvz., kontaktų, el. laiškų ir pan.) persiuntimo iš užkrėsto telefono kenkėjiškos programinės įrangos kodo kūrėjui nebuvo nustatyta.

Paklausimas buvo pateiktas 26 valstybėms narėms, atsakymus prašant pateikti iki 2013 m. birželio 21 d. Iki 2013-07-15 atsakymai gauti iš keturiolikos valstybių narių priežiūros institucijų (Airijos, Belgijos, Čekijos, Danijos, Italijos, Jungtinės Karalystės, Kipro, Latvijos, Lenkijos, Nyderlandų, Slovakijos, Suomijos, Švedijos, ir Vokietijos).

Iš atsakymus pateikusių duomenų apsaugos priežiūros institucijų (toliau – DAI) šešios nėra atsakingos už saugumo pažeidimų tyrimą. Tai Belgijos, Danijos, Kipro, Lenkijos, Nyderlandų, Slovakijos, Suomijos ir Švedijos DAI. Tačiau tik iš trijų valstybių (Belgijos, Slovakijos ir Suomijos) nėra gauta jokios informacijos.

Pažymėtina, kad tik Latvijos DAI Inspekcijos paklausime aprašytą situaciją laikytų duomenų saugumo pažeidimu. Lenkijos DAI tokį atvejį laikytų duomenų apsaugos pažeidimu, o Jungtinės Karalystės DAI – kriminaliniu nusikaltimu. Švedija nurodė, kad pagal kompetentingos institucijos tinklalapyje pateikiamą apibrėžimą incidentai turi turėti ryšį su techninėmis ir organizacinėmis duomenų saugumo priemonėmis, kurias turi įgyvendinti paslaugų teikėjas (operatorius), todėl darytina išvada, kad Švedijoje Inspekcijos paklausime nurodytas atvejis nebūtų laikomas duomenų saugumo pažeidimu. Visos likusios (septynios) priežiūros institucijos Inspekcijos paklausime aprašyto atvejo duomenų saugumo pažeidimu nelaikytų.

Papildomai Čekijos DAI nurodė, kad toks atvejis laikytinas galinio naudotojo įrenginio saugumo klausimu, o Airijos, kad jei dėl kenkėjiškos programos būtų perduoti asmens duomenys, tai būtų laikoma pažeidimu, priešingu atveju – ne, taip pat duomenų saugumo pažeidimu nebūtų laikomas atvejis jei kenkėjiškos programos siuntėjas būtų ją siuntęs automatiškai generuojamais numeriais.

Airijos DAI taip pat nurodė, kad turėjo du panašius, į Inspekcijos aprašytąjį, atvejus ir nors tai nebuvo duomenų saugumo pažeidimai, buvo pasiektas susitarimas su mobiliojo ryšio operatoriais, kad jie išsiųs perspėjimo žinutes savo klientams, nors pradžioje operatoriai norėjo apie kenkėjišką sms informuoti tik savo tinklalapiuose.

Italijos DAI prie atsakymo pridėjo Italijos DAI patvirtintas įgyvendinimo priemonės susijusias su pranešimais apie asmens duomenų pažeidimus, kuriose nurodoma, kad į Direktyvos 2009/136/EB taikymo sritį nepatenka šie subjektai:

- Asmenys, tiesiogiai siūlantys elektroninių ryšių paslaugas ribotai asmenų grupei (pvz., viešosios ar privačios organizacijos, kurios tik savo darbuotojams leidžia naudotis telefonu ar interneto ryšiu). Nors šios paslaugos patenka į bendrą apibrėžimą, taikomą „elektroninių ryšių paslaugos“ taikymo sritį, jos negali būti laikomos „viešai prieinamomis“;

- Savininkai ir vadovai, bet kokios rūšies privačių klubų ir (ar) viešųjų įstaigų, kurios tik suteikia telefono ar interneto ryšio terminalus visuomenei, arba klientams ir (arba) asocijuotoms įmonėms, arba suteikia interneto bevielės prieigos taškus visuomenei, išskyrus viešuosius taksofonus;

- Vadinamieji „turinio teikėjai“ (angl. content providers);

- Paieškos varikliai, išskyrus duomenų perdavimo komponentus.

Italijos DAI taip pat nurodo, kad mobiliųjų mokėjimo paslaugų teikėjai, kurių dauguma paslaugas teikia įgyvendindami Direktyvą 2007/64/EB (mokėjimo paslaugų direktyvą), patektų į Direktyvos 2009/136/EB taikymo sritį.

Iš atsakymus pateikusių priežiūros institucijų, tik 9 pateikė informaciją apie gautus pranešimus dėl saugumo pažeidimų. Gautų pranešimų skaičius skiriasi labai ženkliai – nuo 0 arba vieno pranešimo per metus (Čekijoje, Kipre, Danijoje, Latvijoje) iki 237 Nyderlanduose. Žemiau pateikiama lentelė apie priežiūros institucijų gautus pranešimus apie duomenų saugumo pažeidimus.

Eil. Nr.	Šalis	Laikotarpis	Gautų pranešimų skaičius
1.	Kipras	Iki 2013-06-13	0
2.	Latvija	Iki 2013-06-25	0
3.	Čekija	Nuo 2012-01-01	1
4.	Danija	2012 ir 2013 metais	Po 1
5.	Italija	Nuo 2012-06-26	16
6.	Vokietija	2012 m.	20
7.	Lenkija	Nuo 2013-03-23	48
8.	Airija	2012 m.	60
9.	Nyderlandai	Nuo 2012 m. birželio iki 2013 m. birželio	237